

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi İstatistikleri

Ağustos 2022

Cari İşlemler Dengesi

TCMB tarafından açıklanan ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2021 yılının Ağustos ayında 1.075 milyon dolar fazla veren cari denge, 2022 yılının aynı ayında 3.112 milyon dolar açık verdi. Böylece 2022 yılı Temmuz ayında 36.702 milyon dolar olan 12 aylık cari işlemler açığı, Ağustos ayında 40.889 milyon dolara yükseldi.

Cari açığın yükselmesinde; ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının, Ağustos ayında önceki yılın aynı ayına göre 6.816 milyon dolar artarak 9.700 milyon dolara yükselmesi etkili oldu.

Hizmetler dengesi kaynaklı girişler, 2021 yılı Ağustos ayına göre 2.515 milyon dolar artarak 7.236 milyon dolara yükseldi.

Birincil gelir dengesinden kaynaklanan net çıkışlar, önceki yılın aynı ayına göre 152 milyon dolar azalarak 685 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2021 yılı Ağustos ayında 75 milyon dolar net giriş kaydedilen ikincil gelir dengesi kaleminde, 2022 yılının aynı ayında 37 milyon dolar net giriş yaşandı.

Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Ağustos

Aylık	2021	2022	Yıllık Değ.
İhracat	18.866	21.200	12,4%
İthalat	-21.750	-30.900	42,1%
Ticaret Dengesi	-2.884	-9.700	236,3%
Hiz. Gelir	7.178	10.568	47,2%
Hiz. Gider	-2.457	-3.332	35,6%
Hiz. Dengesi	4.721	7.236	53,3%
Birincil Den.	-837	-685	-18,2%
İkincil Den.	75	37	-50,7%
Cari Denge	1.075	-3.112	A.D.
12 Aylık			
İhracat	205.829	251.283	22,1%
İthalat	-237.558	-320.897	35,1%
Ticaret Dengesi	-31.729	-69.614	119,4%
Hiz. Gelir	46.231	76.441	65,3%
Hiz. Gider	-26.918	-37.171	38,1%
Hiz. Dengesi	19.313	39.270	103,3%
Birincil Den.	-11.109	-10.073	-9,3%
İkincil Den.	1.071	-472	A.D.
Cari Denge	-22.454	-40.889	82,1%

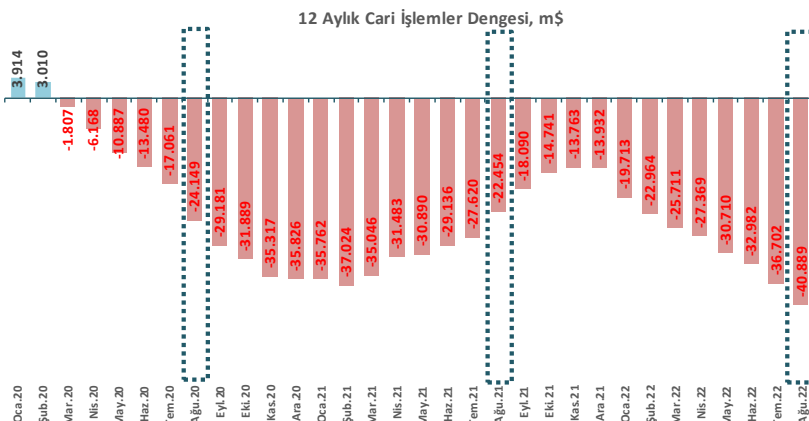
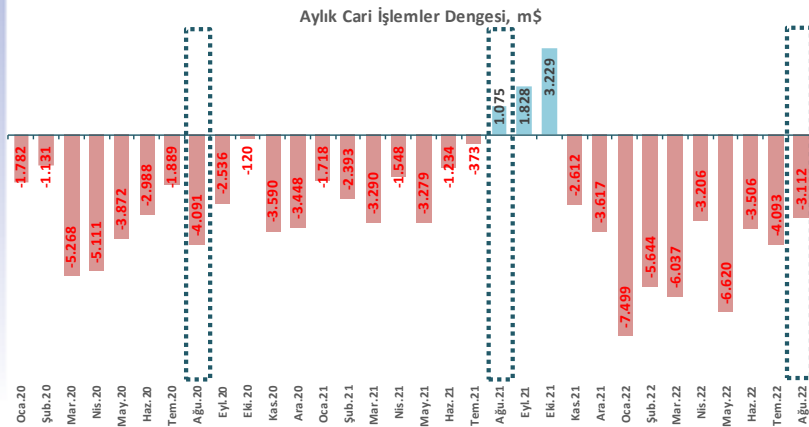
Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Aylık

	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.782	-1.718	-7.499	107,3%	336,5%
Şubat	-1.131	-2.393	-5.644	-24,7%	135,9%
Mart	-5.268	-3.290	-6.037	7,0%	83,5%
Nisan	-5.111	-1.548	-3.206	-46,9%	107,1%
Mayıs	-3.872	-3.279	-6.620	106,5%	101,9%
Haziran	-2.988	-1.234	-3.506	-47,0%	184,1%
Temmuz	-1.889	-373	-4.093	16,7%	997,3%
Ağustos	-4.091	1.075	-3.112	-24,0%	A.D.
Eylül	-2.536	1.828			
Ekim	-120	3.229			
Kasım	-3.590	-2.612			
Aralık	-3.448	-3.617			
Ocak - Ağustos	-26.132	-12.760	-39.717		211,3%

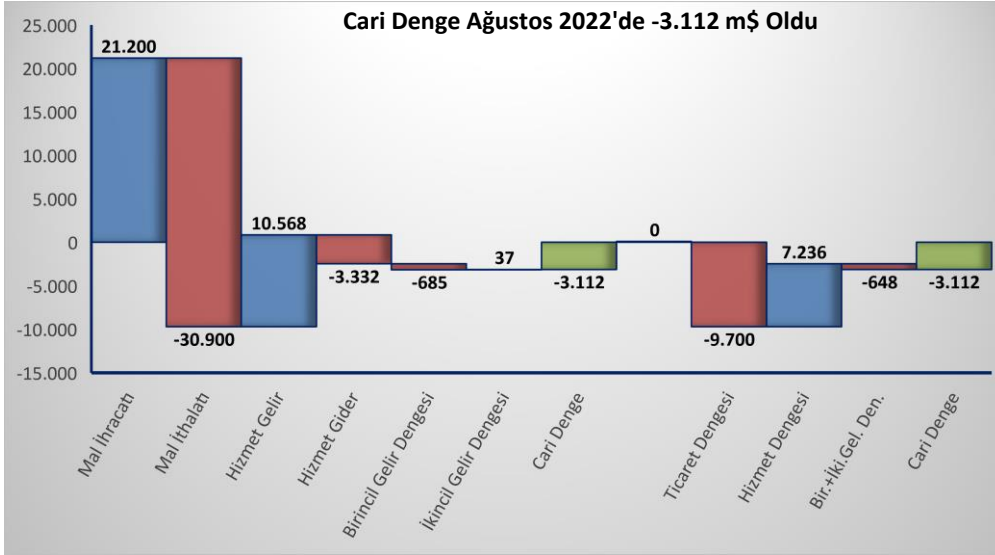
Cari İşlemler Dengesi, m\$ - 12 Aylık

	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	3.914	-35.762	-19.713	41,5%	-44,9%
Şubat	3.010	-37.024	-22.964	16,5%	-38,0%
Mart	-1.807	-35.046	-25.711	12,0%	-26,6%
Nisan	-6.168	-31.483	-27.369	6,4%	-13,1%
Mayıs	-10.887	-30.890	-30.710	12,2%	-0,6%
Haziran	-13.480	-29.136	-32.982	7,4%	13,2%
Temmuz	-17.061	-27.620	-36.702	11,3%	32,9%
Ağustos	-24.149	-22.454	-40.889	11,4%	82,1%
Eylül	-29.181	-18.090			
Ekim	-31.889	-14.741			
Kasım	-35.317	-13.763			
Aralık	-35.826	-13.932			

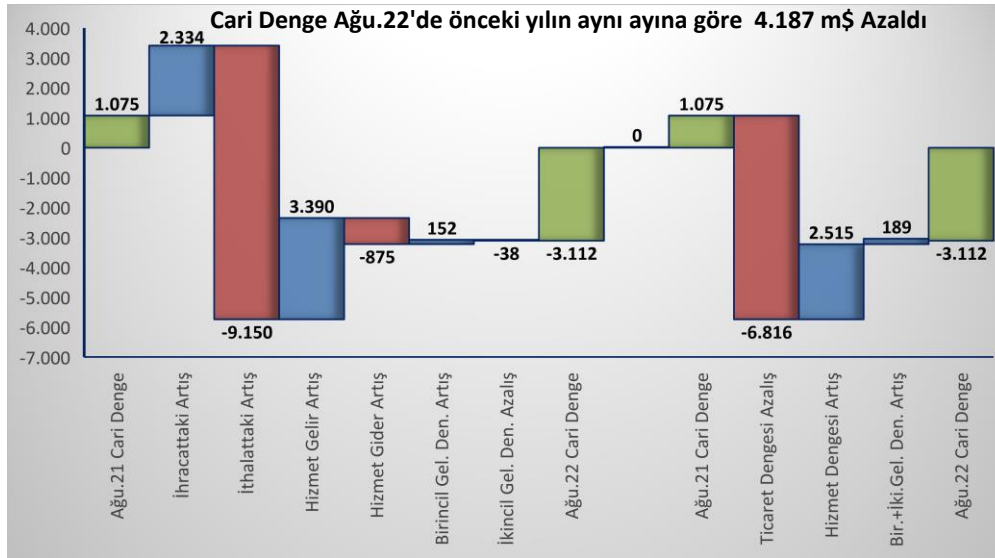
Kaynak: TCMB

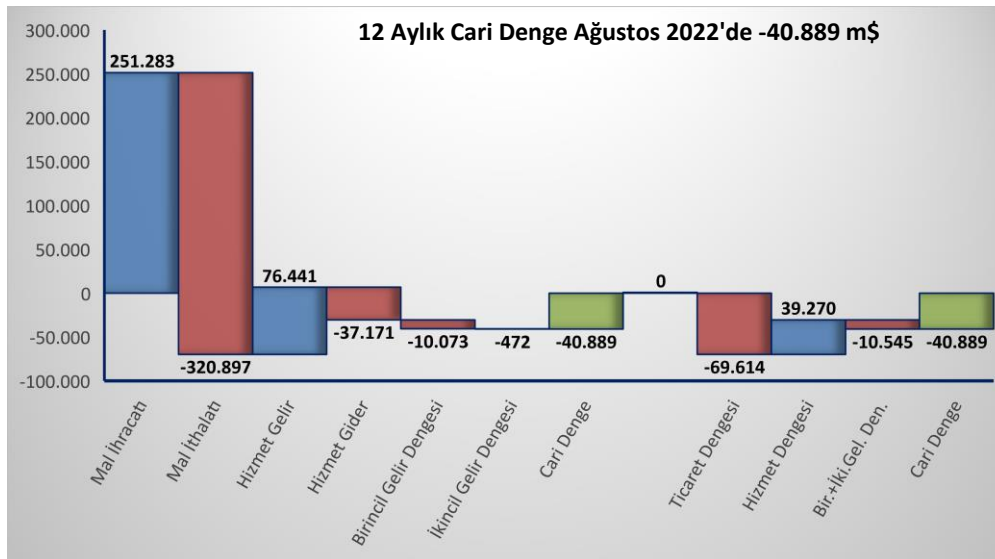
Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

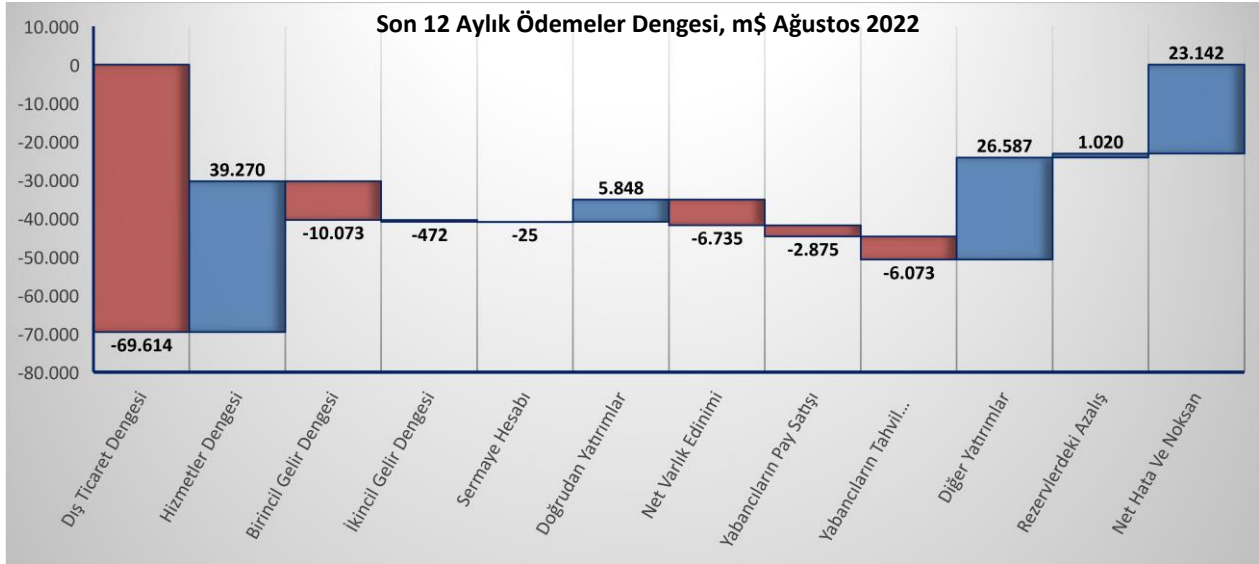
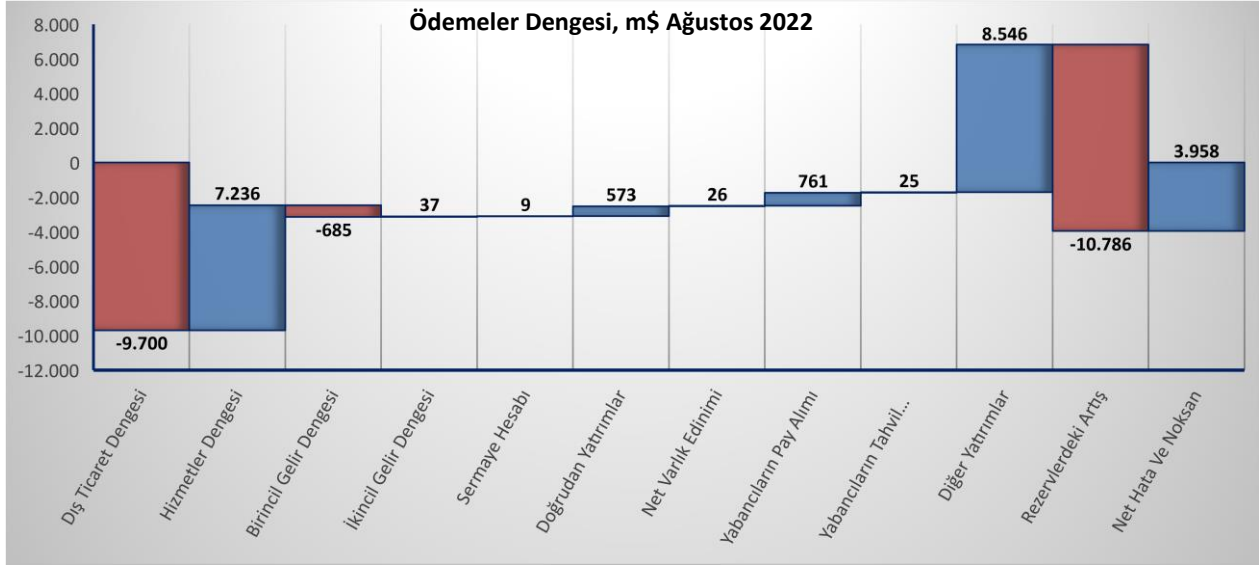
2022 yılı Ağustos ayında 21,2 milyar dolar ihracat yapılırken, 30,9 milyar dolar ithalat yapıldı ve ticaret dengesi 9,7 milyar dolar açık verdi. 10,6 milyar dolar hizmet geliri elde edilirken, 3,3 milyar dolar hizmet gideri kaydedildi ve hizmet dengesi 7,2 milyar dolar fazla verdi. Birincil ve ikinci gelir dengesinin 0,6 milyar dolar açık vermesiyle 2022 yılı Ağustos ayında cari denge, 3,1 milyar dolar açık verdi.

2021 Ağustos ayında 1,1 milyar dolar fazla veren cari dengenin, 2022 yılı Ağustos ayında 3,1 milyar dolar açık vermesinin temel sebebi dış ticaret açığının 6,8 milyar dolar artmasıdır. İhracat önceki yılın aynı dönemine göre 2,3 milyar dolar ve ithalat 9,15 milyar dolar artış gösterdi ve böylece dış ticaret dengesi 6,8 milyar dolar azalarak 9,7 milyar dolar açık verdi. Bu gelişmeler neticesinde 2021 yılı Ağustos ayında 1,1 milyar dolar açık veren cari denge, 2022 yılının aynı ayında 3,1 milyar dolar açık verdi.

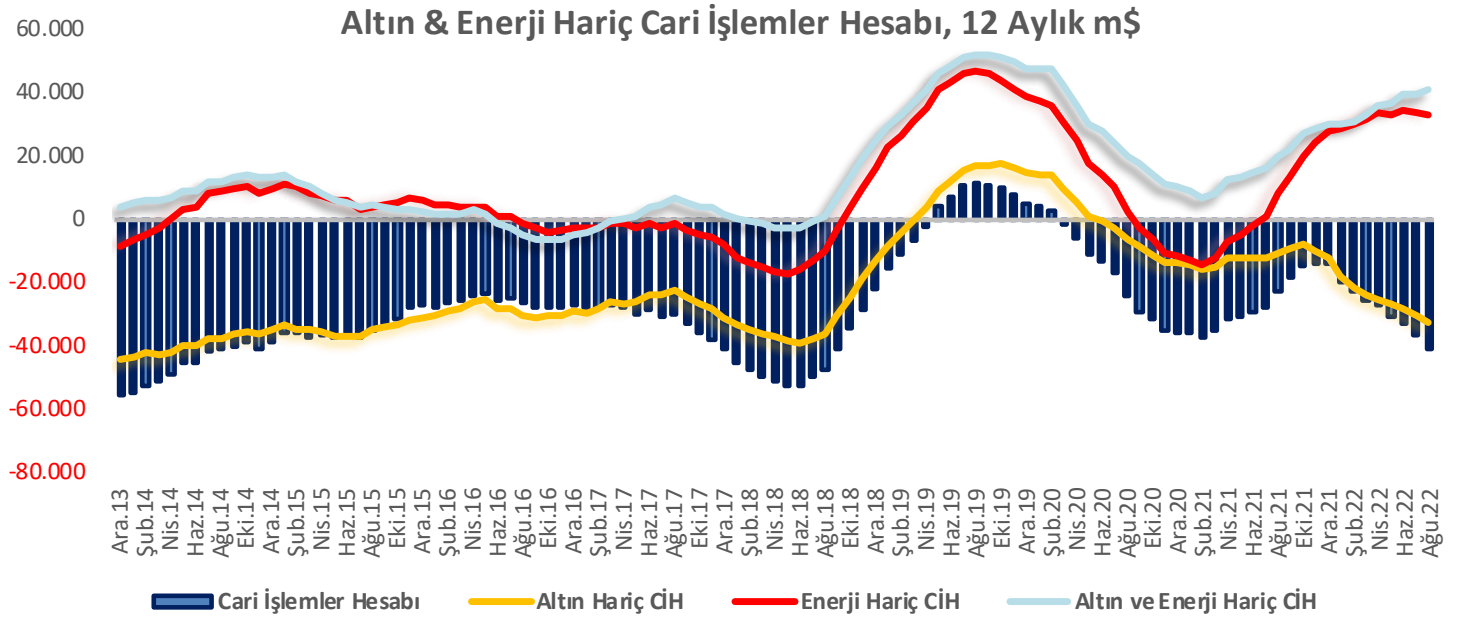
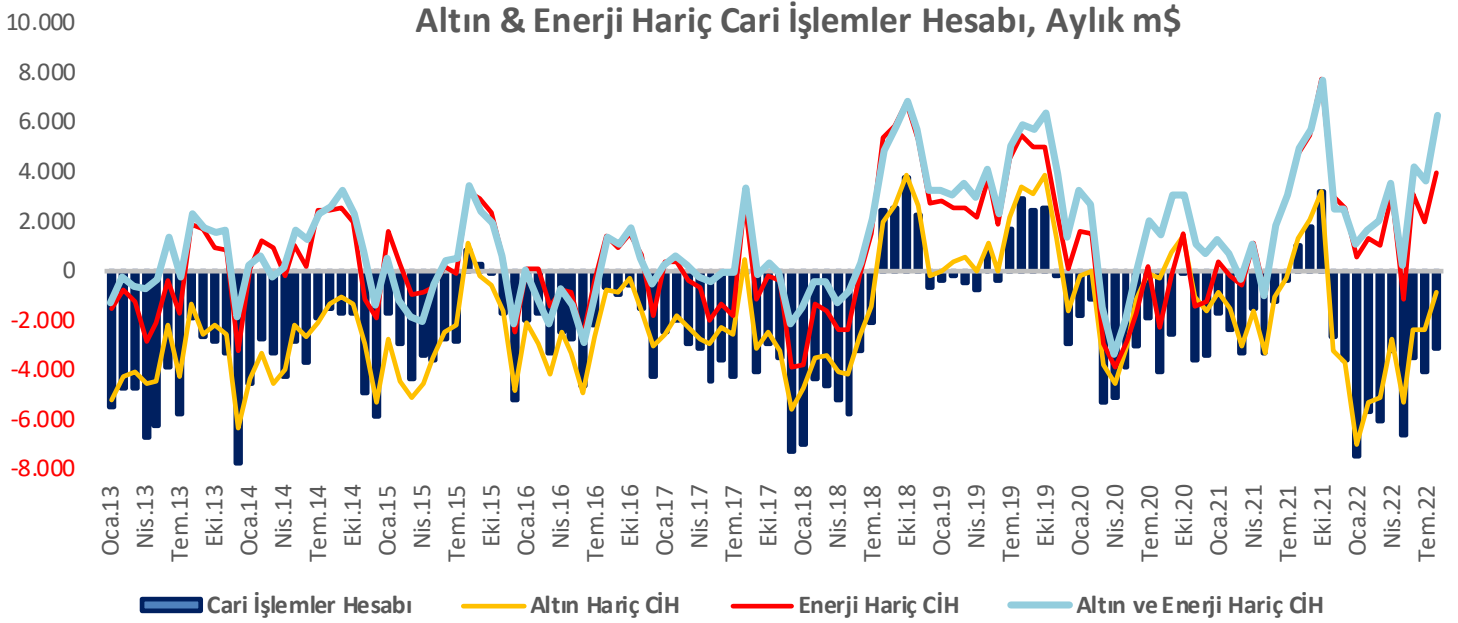

Ağustos 2022'de 12 aylık ticaret dengesi 69,6 milyar dolar açık verirken, hizmetler dengesi 39,3 milyar dolar fazla verdi. 10,5 milyar dolar birincil+ikincil gelir dengesi çıkışlarıyla beraber 12 aylık cari açık 40,9 milyar dolar oldu.

Cari açığın temel olarak nasıl finanse edildiğini gösteren ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2022 Ağustos ayında 3,1 milyar dolar cari açıkla nedeniyle 3,1 milyar dolar döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık yabancıların 761 milyon dolarlık pay ve 25 milyon dolarlık tahvil alımının yanı sıra doğrudan yatırımlardan 573 milyon dolar, net varlık ediniminden 26 milyon dolar ve 8,5 milyar dolar diğer yatırımlar döviz girdisi olmuştur. 3,96 milyar dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinde 10,8 milyar dolarlık artış yaşanmıştır.

Son 12 aylık dönemde ise 40,9 milyar dolar olan cari açıkla beraber yabancıların 2,9 milyar dolarlık pay ve 6,1 milyar dolarlık tahvil satışının yanı sıra 6,7 milyar dolar net varlık edinimi hesabıyla toplamda 56,6 milyar dolarlık döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık 5,8 milyar dolar doğrudan yatırımlardan döviz girdisi olurken büyük bir kısmı TCMB'nin yükümlülüklerinin artmasıyla oluşan diğer yatırımlar hesabından 26,6 milyar dolar giriş olmuştur. 23,1 milyar dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinde 1 milyar dolarlık azalış yaşanmıştır.

Altın hariç cari işlemler hesabı, 2021 Ağustos ayında 1,3 milyar dolar fazla vermişken, 2022 yılının aynı döneminde 0,9 milyar dolar açık vermiştir.

Türkiye’de, yıllar itibariyle ekonomik ve sosyal gelişmeler nedeniyle enerji tüketimi artmakta buna karşın yerli enerji kaynaklarımızın sınırlı olması sebebiyle enerji arzımız aynı hızda artırılmamaktadır. Bu durum ülkemizi enerjide dışa bağımlı hale getirmekte ve cari dengemizi olumsuz etkilemektedir. Ayrıca enerji ithalatının cari işlemler dengesine olan etkisi sadece miktar değişimlerinden değil fiyat değişimlerinden de kaynaklanmaktadır. Buna bağlı olarak petrol fiyatlarındaki dalgalanma ve tüketilen enerjiyle yükseliş gösteren Türkiye’nin enerji ithalatı 2021 yılı Ağustos ayında 4,4 milyar dolar iken petrol fiyatlarındaki yükseliş ve enerji talebinin artmasının etkisiyle 2022 yılı Ağustos ayında 8,7 milyar dolara yükselmiştir. 2021 yılı Ağustos ayında 4,7 milyar dolar fazla veren enerji hariç cari işlemler hesabı ise 2022 yılı Ağustos ayında 4,0 milyar dolar fazla vermiştir.

Enerji ithalatı cari denge üzerinde baskı unsuru olmaya devam ederken 2021 yılı Ağustos ayında 5,0 milyar dolar fazla veren altın ve enerji hariç cari denge, 2022 yılı Ağustos ayında 6,3 milyar dolar fazla vermiştir.

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık

2022	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	17.611	26.178	-8.567	67%	69,8%
Şubat	20.007	26.171	-6.164	76%	-28,0%
Mart	22.787	29.127	-6.340	78%	2,9%
Nisan	23.309	27.738	-4.429	84%	-30,1%
Mayıs	18.968	27.779	-8.811	68%	98,9%
Haziran	23.280	29.676	-6.396	78%	-27,4%
Temmuz	18.533	27.890	-9.357	66%	46,3%
Ağustos	21.200	30.900	-9.700	69%	3,7%
Ocak - Ağustos	165.695	225.459	-59.764	73%	

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - 12 Aylık

2022	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	227.479	263.452	-35.973	86%	22,7%
Şubat	231.592	271.627	-40.035	85%	11,3%
Mart	235.645	279.032	-43.387	84%	8,4%
Nisan	240.534	286.606	-46.072	84%	6,2%
Mayıs	243.132	294.960	-51.828	82%	12,5%
Haziran	246.824	303.413	-56.589	81%	9,2%
Temmuz	248.949	311.747	-62.798	80%	11,0%
Ağustos	251.283	320.897	-69.614	78%	10,9%

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık

	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-3.318	-1.907	-8.567	69,8%	349,2%
Şubat	-1.942	-2.102	-6.164	-28,0%	193,2%
Mart	-4.353	-2.988	-6.340	2,9%	112,2%
Nisan	-3.844	-1.744	-4.429	-30,1%	154,0%
Mayıs	-2.743	-3.055	-8.811	98,9%	188,4%
Haziran	-2.060	-1.635	-6.396	-27,4%	291,2%
Temmuz	-1.962	-3.148	-9.357	46,3%	197,2%
Ağustos	-5.375	-2.884	-9.700	3,7%	236,3%
Eylül	-3.753	-1.126			
Ekim	-1.289	-50			
Kasım	-3.860	-3.628			
Aralık	-3.364	-5.046			
Ocak - Ağustos	-25.597	-19.463	-59.764		207,1%

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - 12 Aylık

	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-18.839	-36.452	-35.973	22,7%	-1,3%
Şubat	-20.044	-36.612	-40.035	11,3%	9,3%
Mart	-23.647	-35.247	-43.387	8,4%	23,1%
Nisan	-25.945	-33.147	-46.072	6,2%	39,0%
Mayıs	-28.333	-33.459	-51.828	12,5%	54,9%
Haziran	-28.006	-33.034	-56.589	9,2%	71,3%
Temmuz	-27.677	-34.220	-62.798	11,0%	83,5%
Ağustos	-31.646	-31.729	-69.614	10,9%	119,4%
Eylül	-34.725	-29.102			
Ekim	-35.260	-27.863			
Kasım	-38.173	-27.631			
Aralık	-37.863	-29.313			

Kaynak: TCMB

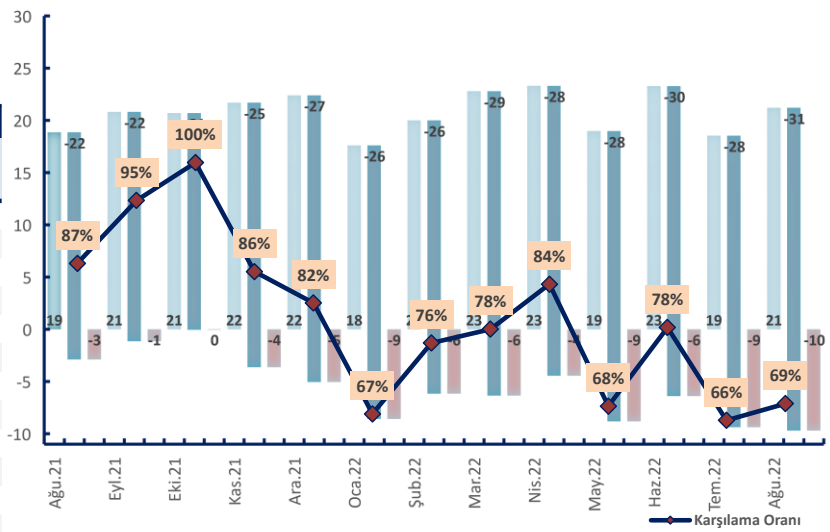
Dış Ticaret Dengesi

2022 yılı Ağustos ayında ihracat bir önceki aya göre %14,39 artarak 21.200 milyon dolara yükselirken, ithalat %10,79 artarak 30.900 milyon dolara yükseldi. Böylelikle 2022 yılı Temmuz ayında 9.357 milyon dolar açık veren dış ticaret dengesi, Ağustos ayında 9.700 milyon dolar açık verdi.

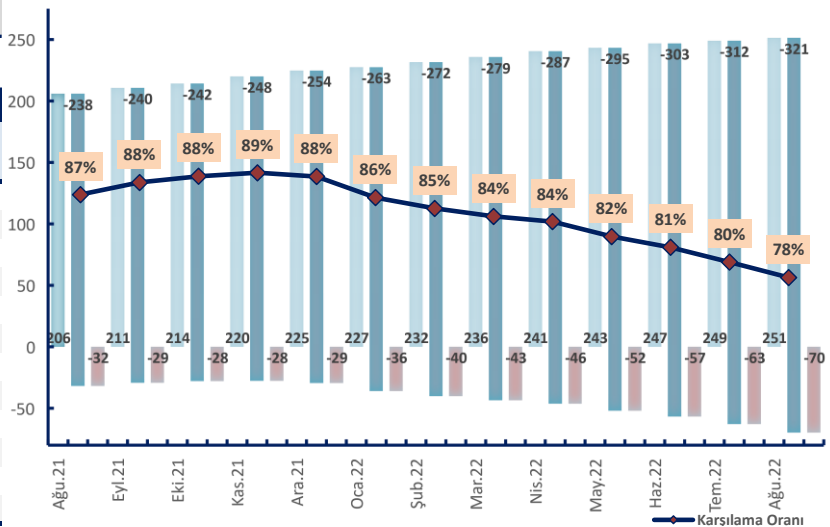
İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Ağustos ayında %87 seviyesindeyken 2022 yılı Ağustos ayında %69'ye geriledi. Temmuz 2022'de ise %66 seviyesinde idi.

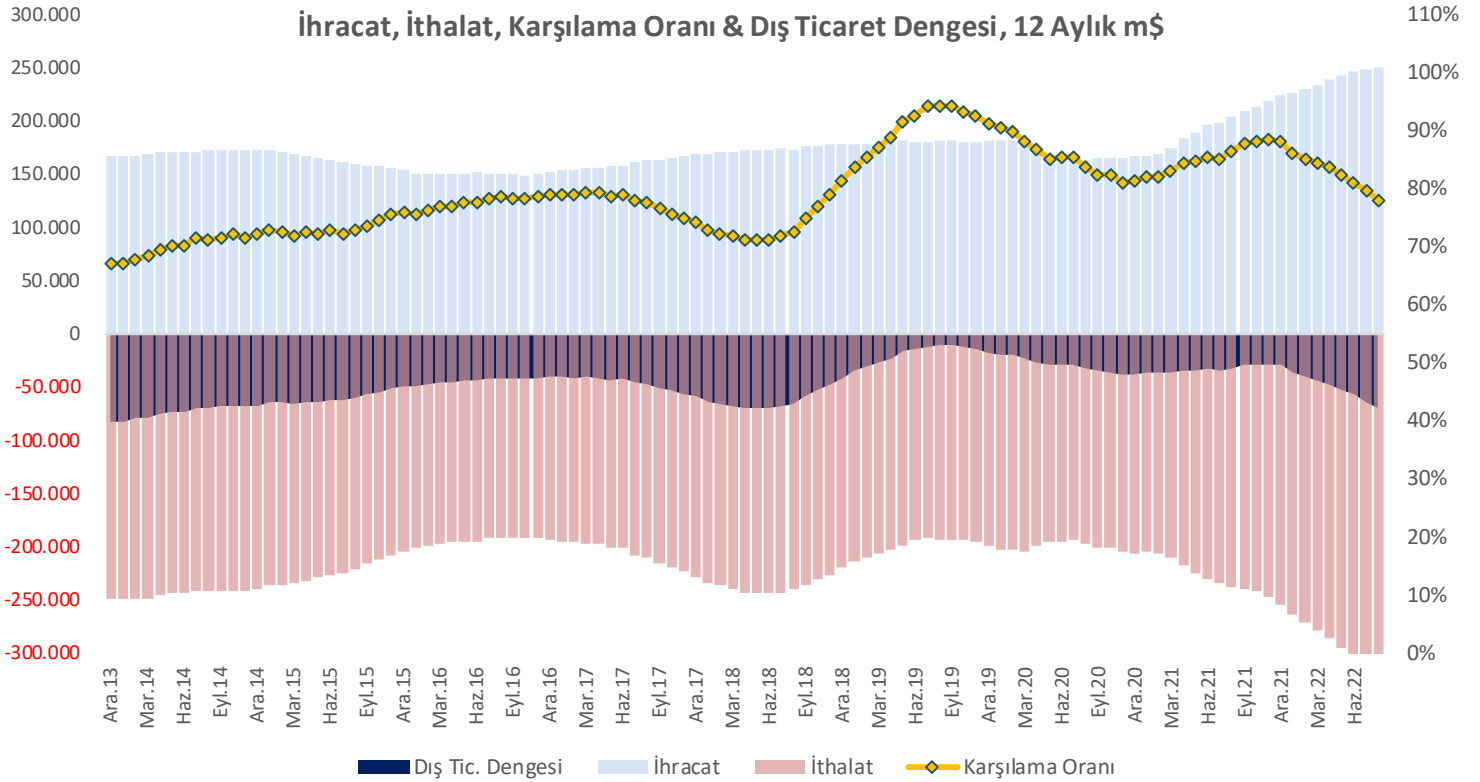
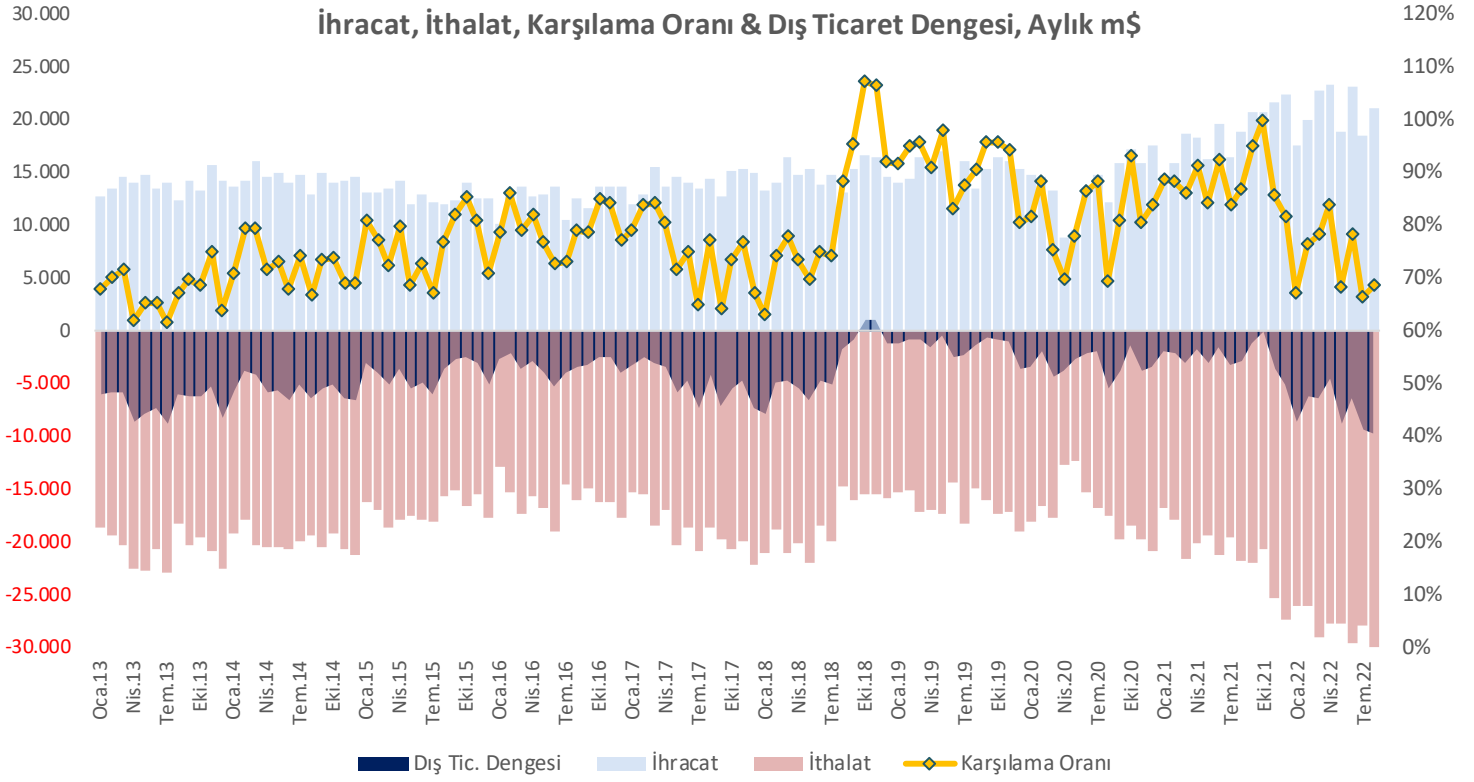
12 aylık ihracat ve ithalat sırasıyla 251.283 ve 320.897 milyon dolar olması sonucunda 12 aylık dış ticaret açığı, 69.614 milyar dolar olarak gerçekleşti.

İHRACAT, İTHALAT & DIŞ TİCARET DENGESİ, AYLIK MİLYAR\$

İHRACAT, İTHALAT & DIŞ TİCARET DENGESİ, 12 AYLIK MİLYAR\$

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Hizmetler Dengesi

2021 yılı Ağustos ayında 4,7 milyar dolar net fazla veren hizmetler dengesi, 2022 yılı Ağustos ayında 7,2 milyar dolar net fazla verdi. Hizmetler dengesi, aylık %25,8 ve yıllık %53,3 artış gösterdi.

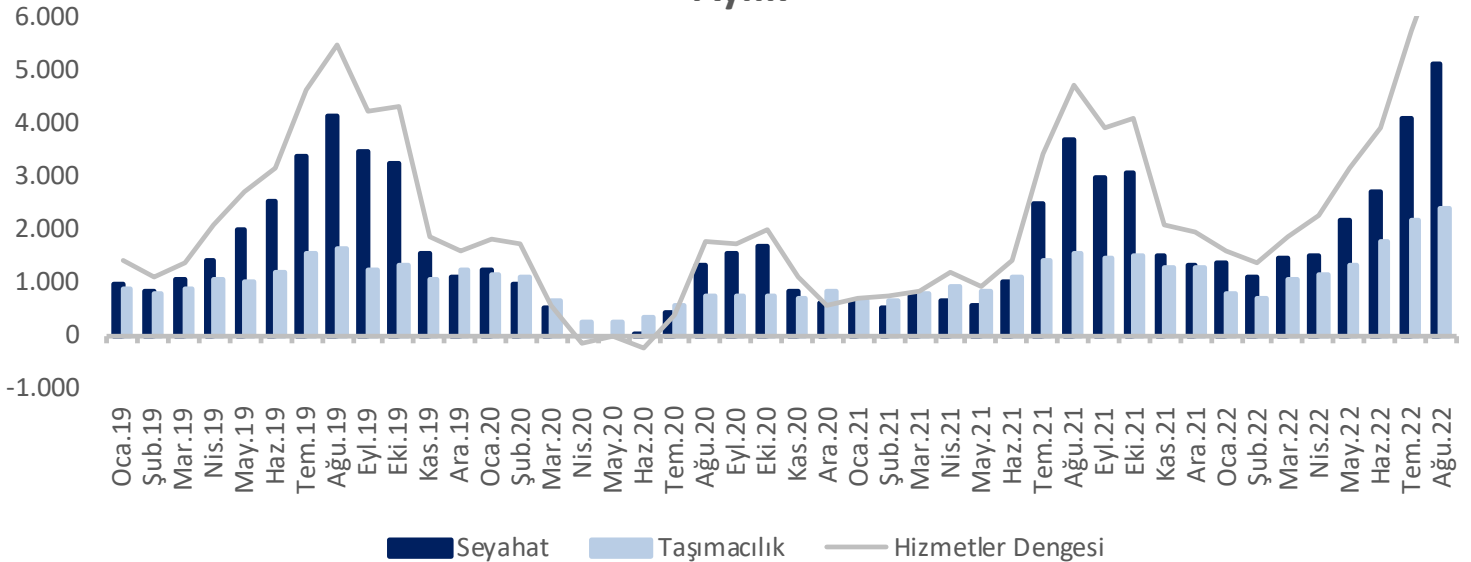
Koronavirüs salgını nedeniyle 2020 yılı Nisan ve Mayıs aylarında sıfır olan seyahatin, 2020 Haziran ayı itibariyle salgının kontrol altına alınmasıyla ülkelerin sınırlarını açmalarının etkisiyle 2020 Ağustos ayında önceki aya göre %211 artış görüldü. Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, Ağustos 2022'de bir önceki yılın aynı ayına göre %38,7 artarak 5.132 milyon dolara yükseldi. Aylık bazda ise %25,5 arttı.

Hizmetler Dengesi, m\$ - Aylık														
2022	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	41	768	1.350	14	-85	-52	-206	-10	-182	-7	-54	1.584	-18,6%	131,6%
Şubat	90	711	1.085	5	-78	-111	-129	5	-178	-3	-46	1.365	-13,8%	87,0%
Mart	56	1.047	1.450	24	-120	-95	-228	-30	-184	1	-65	1.868	36,8%	122,6%
Nisan	108	1.164	1.505	27	-61	-122	-168	8	-153	1	-51	2.273	21,7%	93,9%
Mayıs	108	1.345	2.192	30	-80	-84	-145	30	-195	12	-54	3.172	39,6%	247,0%
Haziran	102	1.791	2.728	27	-101	-74	-245	-19	-227	10	-78	3.938	24,1%	174,2%
Temmuz	76	2.173	4.090	31	-89	-65	-221	-18	-200	9	-39	5.754	46,1%	67,8%
Ağustos	134	2.387	5.132	30	4	-118	-150	7	-161	10	-43	7.236	25,8%	53,3%
Eylül														
Ekim														
Kasım														
Aralık														
Ocak - Ağustos	715	11.386	19.532	188	-610	-721	-1.492	-27	-1.480	33	-430	27.190		95,3%

Hizmetler Dengesi, m\$ - 12 Aylık														
2022	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	738	13.629	19.924	234	-1.220	-193	-2.410	-622	-2.495	-99	-698	26.905	3,5%	166,3%
Şubat	796	13.673	20.511	229	-1.207	-324	-2.397	-559	-2.528	-89	-683	27.540	2,4%	202,7%
Mart	820	13.916	21.219	236	-1.193	-431	-2.419	-451	-2.461	-78	-702	28.569	3,7%	205,0%
Nisan	874	14.146	22.058	249	-1.145	-545	-2.435	-388	-2.464	-65	-738	29.670	3,9%	177,6%
Mayıs	926	14.658	23.698	267	-1.147	-608	-2.432	-290	-2.483	-41	-742	31.928	7,6%	174,3%
Haziran	942	15.356	25.400	278	-1.130	-686	-2.409	-184	-2.491	-24	-764	34.430	7,8%	158,3%
Temmuz	975	16.132	26.978	294	-1.149	-754	-2.431	-158	-2.512	-2	-775	36.755	6,8%	124,7%
Ağustos	1.038	16.955	28.410	308	-1.059	-851	-2.412	-92	-2.457	23	-750	39.270	6,8%	103,3%
Eylül														
Ekim														
Kasım														
Aralık														

Kaynak: TCMB

Aylık

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
2022	Doğ. Yat.	Port. Yat.	Diğer Yat.	Rezerv Değ.	Finans Hesabı
Ocak	446	-965	3.885	942	4.308
Şubat	-3	-820	2.887	2.218	4.282
Mart	171	-3.054	2.169	4.506	3.792
Nisan	312	-606	2.673	-3.217	-838
Mayıs	902	-4.380	140	5.939	2.601
Haziran	978	-1.610	-1.738	1.960	-410
Temmuz	226	-631	3.379	-4.423	-1.449
Ağustos	573	812	8.546	-10.786	-855
Eylül					
Ekim					
Kasım					
Aralık					
Ocak - Ağustos	3.605	-11.254	21.941	-2.861	11.431

Finans Hesabı

Finans hesabı altındaki doğrudan yatırımlar kaleminde 2021 Ağustos ayında 1.060 milyon dolar net giriş yaşanırken 2022 yılı Ağustos ayında 573 milyon dolarlık giriş yaşandı.

Portföy yatırımlarında ise 812 milyon dolarlık net giriş oldu. Alt kalemler incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senetlerinde 761 milyon dolar ve devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) 6 milyon dolar net satış yaptığı görülmektedir.

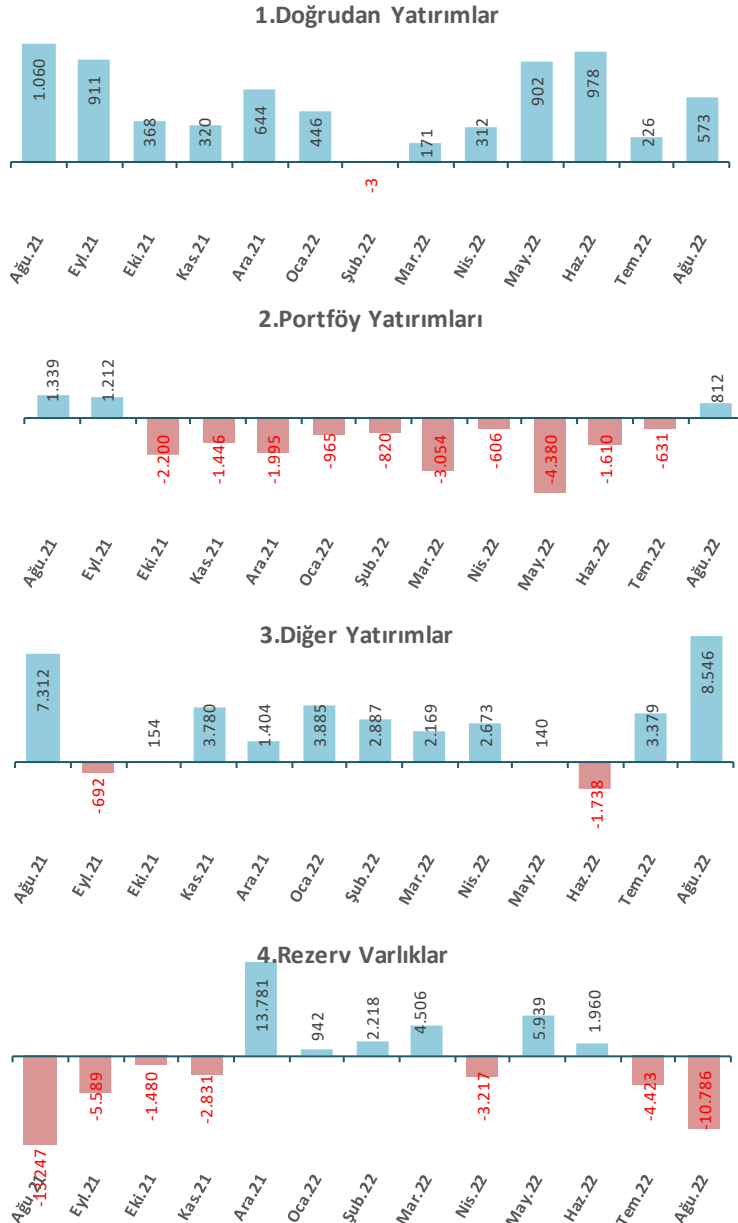
Diğer yatırımlarda da 8.546 milyon dolarlık giriş gerçekleşti.

2022 yılı Temmuz ayında 4.423 milyon dolar net artış görülen rezerv varlıklarda, Ağustos ayında 10.786 milyon dolar artış yaşandı.

Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.787	-656	-4.308	-68,9%	556,7%
Şubat	-1.077	-697	-4.282	-0,6%	514%
Mart	-9.736	-1.474	-3.792	-11,4%	157,3%
Nisan	-6.120	-2.328	838	A.D.	A.D.
Mayıs	-7.090	-3.300	-2.601	A.D.	-21,2%
Haziran	-708	2.196	410	A.D.	-81,3%
Temmuz	-2.000	3.095	1.449	253,4%	-53,2%
Ağustos	-6.052	3.536	855	-41,0%	-75,8%
Eylül	-1.591	4.158			
Ekim	-1.596	3.158			
Kasım	1.096	177			
Aralık	-2.819	-13.834			
Ocak - Ağustos	-34.570	372	-11.431		A.D.

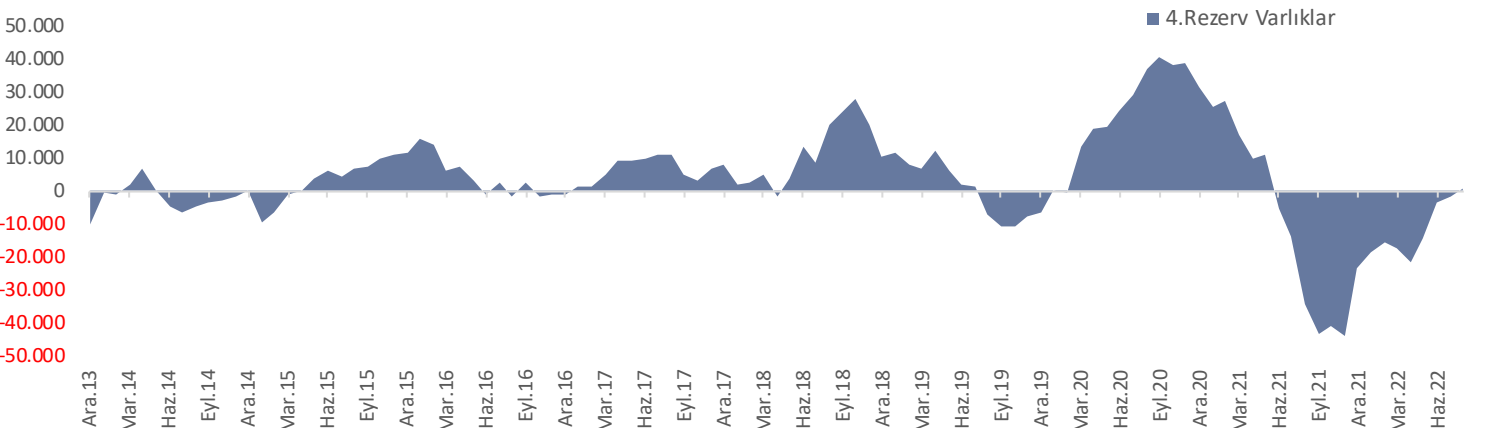
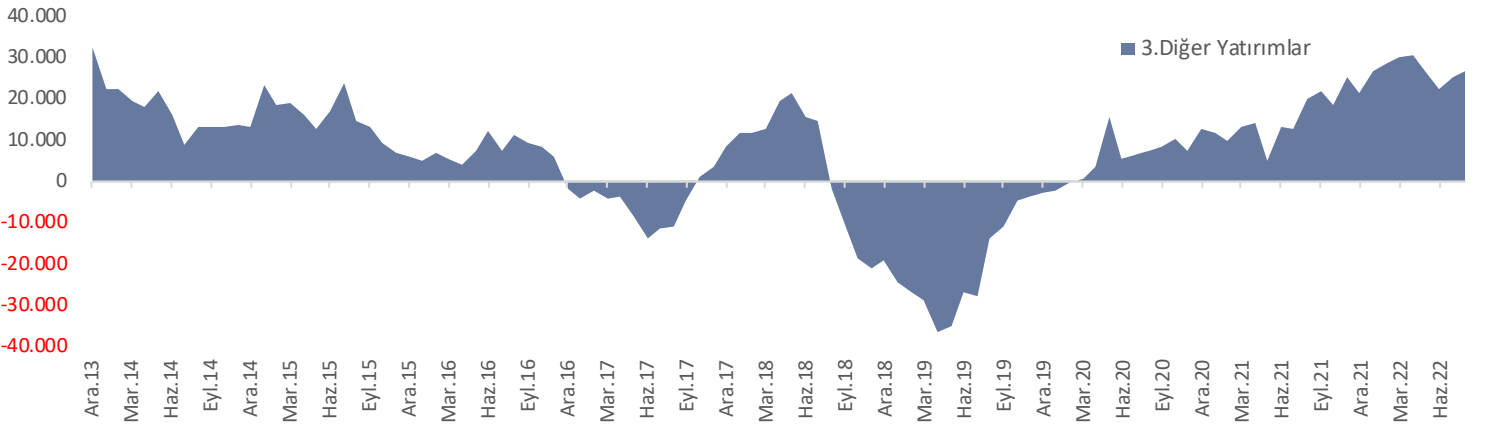
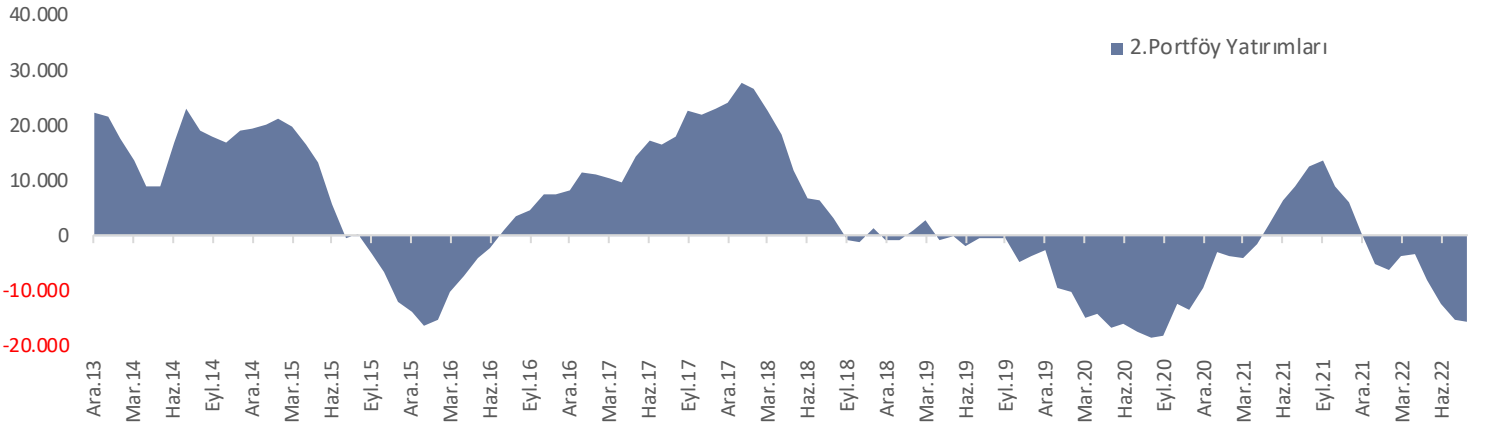
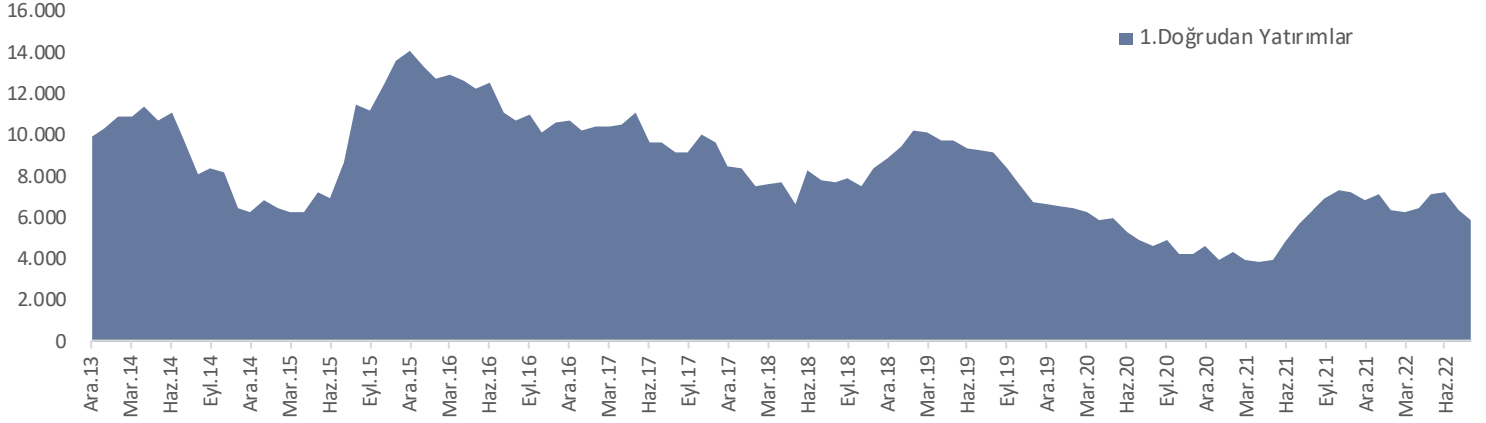
Finans Hesabı, m\$ - 12 Aylık					
	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	5.459	-38.349	-9.621	61,2%	-74,9%
Şubat	4.327	-37.969	-13.206	37,3%	-65,2%
Mart	-5.388	-29.707	-15.524	17,6%	-47,7%
Nisan	-14.530	-25.915	-12.358	-20,4%	-52,3%
Mayıs	-23.940	-22.125	-11.659	-5,7%	-47,3%
Haziran	-19.245	-19.221	-13.445	15,3%	-30,1%
Temmuz	-23.064	-14.126	-15.091	12,2%	6,8%
Ağustos	-30.377	-4.538	-17.772	17,8%	291,6%
Eylül	-35.988	1.211			
Ekim	-40.125	5.965			
Kasım	-37.493	5.046			
Aralık	-39.480	-5.969			

Kaynak: TCMB

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

12 AYLIK FİNANS HESABI ALT KALEMLERİ, m\$

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Net Hata ve Noksan Hesabı

Ödemeler dengesi; bankalar, TÜİK ve Merkez Bankası verilerinden oluşmaktadır. Kamu sektörüne ilişkin kalemlerde çoğunlukla hata beklenmediği gibi, bankacılık sektörüne ilişkin verilerin de (kur oynaklığının ortaya çıkardığı hesaplama hataları dışında) veri toplama yöntemindeki iyileşmeler nedeniyle, büyük ölçüde doğru olduğu varsayılmaktadır. Dolayısıyla, bankacılık dışı özel sektörün döviz varlıklarındaki değişimin büyük ölçüde net hata noksana yansıdığı düşünülmektedir. Net hata ve noksan (NHN), tanım gereği, ölçüm hataları ve tablodaki verilerin eksik veya fazla derlenmesinden kaynaklanmaktadır. Net hata ve noksan hesabının ödemeler dengesinde hangi kalemlerden kaynaklandığı net olarak ölçülemezle birlikte, bazı kuvvetli tahminler yapılabilmektedir. NHN oluşmasının sebepleri aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- Zaman uyumsuzluğu (İthalat veya ihracat için malın hareketi ile ödemenin farklı bilanço dönemlerine yansması gibi)
- Beyan hataları (gümrük işlemlerine ilişkin beyanat hataları gibi)
- Ödemeler dengesindeki çeşitli kalemlerden elde edilen gelirlerin sistem dışına (yastık altına-kasalara) çıkarılması veya finansman esnasında sistem dışından kaynak kullanılması şeklindeki kayıt dışı işlemler,
- Bazı verilerin (turizm ve bavul ticareti) anketler yoluyla elde edilmesindeki hatalar.

Sonuç olarak;

Net hata ve noksan hesabının pozitif olması ülkeye kaynağı bilinmeyen bir döviz girişinin olduğunu, negatif olması ise hangi kalemler ile olduğu bilinmeyen döviz çıkışını gösterir.

Buna göre net hata ve noksan kaleminde 2021 yılı Ağustos ayında 2.483 milyon dolar giriş görülürken, 2022 Ağustos ayında ise 3.958 milyon dolar giriş yaşandı.

Net Hata ve Noksan, m\$ - Aylık

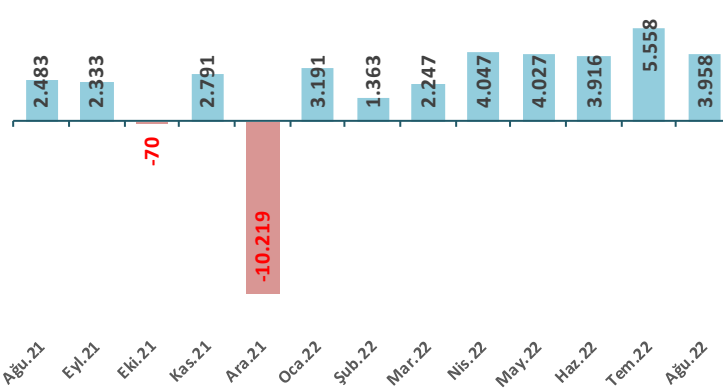
	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	3	1.080	3.191	A.D.	195,5%
Şubat	56	1.697	1.363	-57,3%	-20%
Mart	-4.465	1.818	2.247	64,9%	23,6%
Nisan	-1.006	-779	4.047	80,1%	A.D.
Mayıs	-3.214	-25	4.027	-0,5%	A.D.
Haziran	2.280	3.431	3.916	-2,8%	14,1%
Temmuz	-113	3.487	5.558	42%	59,4%
Ağustos	-1.952	2.483	3.958	-28,8%	59,4%
Eylül	943	2.333			
Ekim	-1.475	-70			
Kasım	4.689	2.791			
Aralık	636	-10.219			
Ocak - Ağustos	-8.411	13.192	28.307		115%

Net Hata ve Noksan, m\$ - 12 Aylık

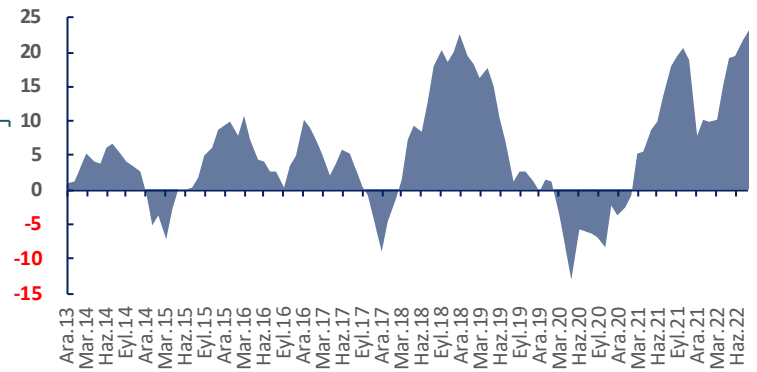
	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	1.547	-2.541	10.138	26,3%	A.D.
Şubat	1.320	-900	9.804	-3,3%	A.D.
Mart	-3.576	5.383	10.233	4,4%	90,1%
Nisan	-8.355	5.610	15.059	47,2%	168,4%
Mayıs	-13.048	8.799	19.111	26,9%	117,2%
Haziran	-5.761	9.950	19.596	2,5%	96,9%
Temmuz	-5.984	13.550	21.667	10,6%	59,9%
Ağustos	-6.191	17.985	23.142	6,8%	28,7%
Eylül	-6.778	19.375			
Ekim	-8.207	20.780			
Kasım	-2.145	18.882			
Aralık	-3.618	8.027			

Kaynak: TCMB

Net Hata ve Noksan, Aylık, m\$

Net Hata ve Noksan, 12 Aylık, milyar \$

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

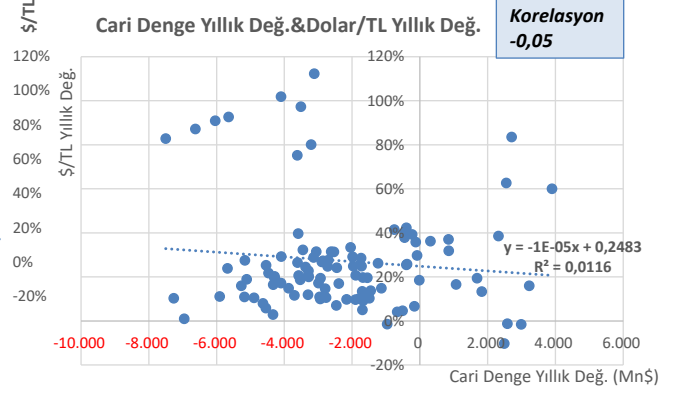
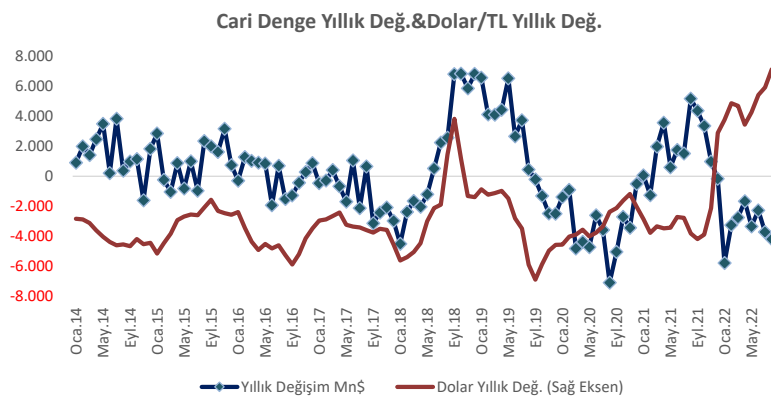
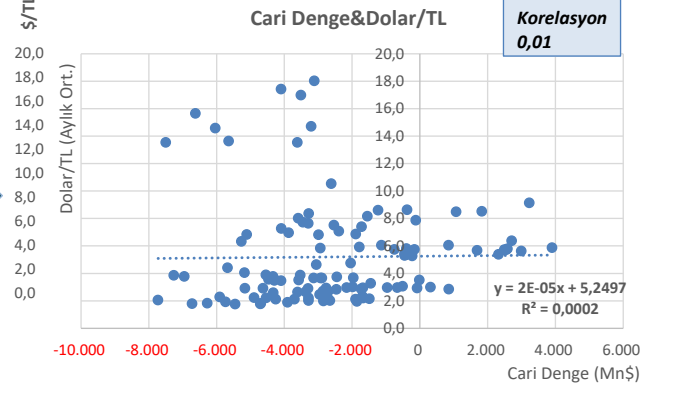
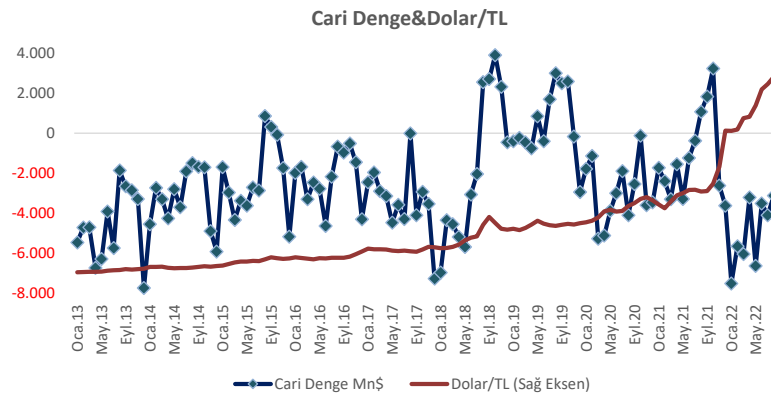
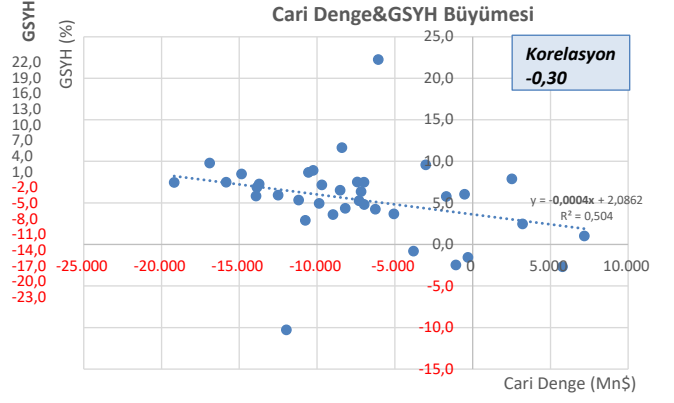
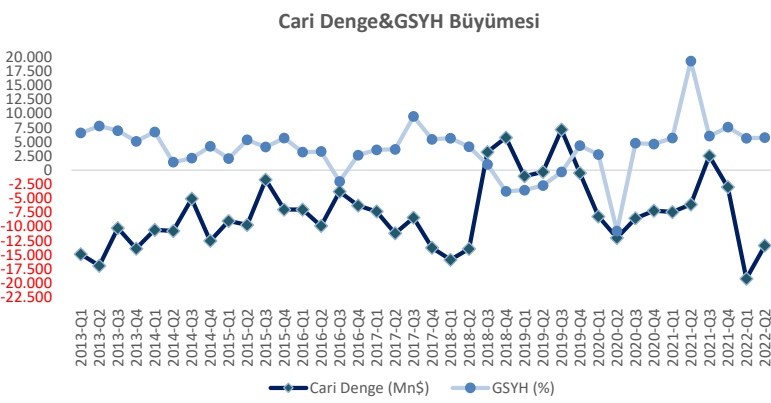
ÖDEMELER DENGESİ ALTINCI EL KİTABI- AYRINTILI SUNUM (*)														Ocak-Ağustos	
(Milyon ABD Doları)														2021	2022
	Ağu.21	Eyl.21	Eki.21	Kas.21	Ara.21	Oca.22	Şub.22	Mar.22	Nis.22	May.22	Haz.22	Tem.22	Ağu.22		
I- CARİ İŞLEMLER HESABI	1.075	1.828	3.229	-2.612	-3.617	-7.499	-5.644	-6.037	-3.206	-6.620	-3.506	-4.093	-3.112	-12.760	-39.717
Mal, Hizmet ve Birincil Gelir Dengesi (A+B+C)	1.000	1.786	3.117	-2.504	-3.727	-7.342	-5.597	-5.844	-3.104	-6.527	-3.385	-4.141	-3.149	-13.518	-39.089
Mal ve Hizmet Dengesi(A+B)	1.837	2.801	4.077	-1.547	-3.101	-6.983	-4.799	-4.472	-2.156	-5.639	-2.458	-3.603	-2.464	-5.538	-32.574
A. DIŞ TİCARET DENGESİ	-2.884	-1.126	-50	-3.628	-5.046	-8.567	-6.164	-6.340	-4.429	-8.811	-6.396	-9.357	-9.700	-19.463	-59.764
Mal İhracatı	18.866	20.806	20.694	21.685	22.403	17.611	20.007	22.787	23.309	18.968	23.280	18.533	21.200	139.098	165.695
Mal İthalatı	21.750	21.932	20.744	25.313	27.449	26.178	26.171	29.127	27.738	27.779	29.676	27.890	30.900	158.561	225.459
B. HİZMETLER DENGESİ	4.721	3.927	4.127	2.081	1.945	1.584	1.365	1.868	2.273	3.172	3.938	5.754	7.236	13.925	27.190
Hizmet Gelir	7.178	6.712	6.612	5.044	5.602	4.442	4.096	5.113	5.312	6.334	7.573	9.033	10.568	31.631	52.471
Hizmet Gider	2.457	2.785	2.485	2.963	3.657	2.858	2.731	3.245	3.039	3.162	3.635	3.279	3.332	17.706	25.281
C. Birincil Gelir Dengesi	-837	-1.015	-960	-957	-626	-359	-798	-1.372	-948	-888	-927	-538	-685	-7.980	-6.515
D. İkincil Gelir Dengesi	75	42	112	-108	110	-157	-47	-193	-102	-93	-121	48	37	758	-628
1. Genel Hükümet	21	-25	42	-147	90	-204	-74	-160	-141	-115	-130	17	13	470	-794
2. Diğer Sektörler	54	67	70	39	20	47	27	-33	39	22	9	31	24	288	166
II- SERMAYE HESABI	-22	-3	-1	-2	2	0	-1	-2	-3	-8	0	-16	9	-60	-21
III- FİNANS HESABI	3.536	4.158	3.158	177	-13.834	-4.308	-4.282	-3.792	838	-2.601	410	1.449	855	372	-11.431
1. Doğrudan Yatırımlar	-1.060	-911	-368	-320	-644	-446	3	-171	-312	-902	-978	-226	-573	-4.655	-3.605
2. Portföy Yatırımları	-1.339	-1.212	2.200	1.446	1.995	965	820	3.054	606	4.380	1.610	631	-812	-5.180	11.254
2.1. Net Varlık Edinimi	285	542	489	465	844	714	412	1.568	278	372	870	207	-26	-80	4.395
2.2. Net Yükümlülük Oluşumu	1.624	1.754	-1.711	-981	-1.151	-251	-408	-1.486	-328	-4.008	-740	-424	786	5.100	-6.859
2.2.1. Hisse Senetleri	523	62	-55	938	-1.001	-352	-228	-744	139	-1.664	-509	-222	761	-1.378	-2.819
2.2.2. Borç Senetleri	1.101	1.692	-1.656	-1.919	-150	101	-180	-742	-467	-2.344	-231	-202	25	6.478	-4.040
2.2.2.1 Merkez Bankası	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.2.2 Bankalar	14	26	-1.233	3	89	-114	-614	-759	-606	-1.843	-12	-21	22	-1.441	-3.947
2.2.2.3 Genel Hükümet	336	2.061	-400	-1.463	-226	-98	427	18	169	-495	-218	-173	-6	5.022	-376
2.2.2.4 Diğer Sektörler	751	-395	-23	-459	-13	313	7	-1	-30	-6	-1	-8	9	2.897	283
3. Diğer Yatırımlar	-7.312	692	-154	-3.780	-1.404	-3.885	-2.887	-2.169	-2.673	-140	1.738	-3.379	-8.546	-17.004	-21.941
4. Rezerv Varlıklar	13.247	5.589	1.480	2.831	-13.781	-942	-2.218	-4.506	3.217	-5.939	-1.960	4.423	10.786	27.211	2.861
IV- NET HATA VE NOKSAN	2.483	2.333	-70	2.791	-10.219	3.191	1.363	2.247	4.047	4.027	3.916	5.558	3.958	13.192	28.307

ÖDEMELER DENGESİ ALTINCI EL KİTABI- AYRINTILI SUNUM (*)														Aylık		Yıllık	
(Milyon ABD Doları)														Değişim	Değişim		
	Ağu.21	Eyl.21	Eki.21	Kas.21	Ara.21	Oca.22	Şub.22	Mar.22	Nis.22	May.22	Haz.22	Tem.22	Ağu.22				
I- CARİ İŞLEMLER HESABI	-22.454	-18.090	-14.741	-13.763	-13.932	-19.713	-22.964	-25.711	-27.369	-30.710	-32.982	-36.702	-40.889	11,4%	82,1%		
Mal, Hizmet ve Birincil Gelir Dengesi (A+B+C)	-23.525	-19.002	-15.790	-14.532	-14.846	-20.426	-23.484	-25.998	-27.273	-30.371	-32.545	-36.268	-40.417	11,4%	71,8%		
Mal ve Hizmet Dengesi(A+B)	-12.416	-7.601	-4.224	-2.991	-3.308	-9.068	-12.495	-14.818	-16.402	-19.900	-22.159	-26.043	-30.344	16,5%	144,4%		
A. DIŞ TİCARET DENGESİ	-31.729	-29.102	-27.863	-27.631	-29.313	-35.973	-40.035	-43.387	-46.072	-51.828	-56.589	-62.798	-69.614	10,9%	149,4%		
Mal İhracatı	205.829	210.669	214.133	219.870	224.686	227.479	231.592	235.645	240.534	243.132	246.824	248.949	251.283	0,9%	22,1%		
Mal İthalatı	237.558	239.771	241.996	247.501	253.999	263.452	271.627	279.032	286.606	294.960	303.413	311.747	320.897	2,9%	35,1%		
B. HİZMETLER DENGESİ	19.313	21.501	23.639	24.640	26.005	26.905	27.540	28.569	29.670	31.928	34.430	36.755	39.270	6,8%	103,3%		
Hizmet Gelir	46.231	49.101	51.746	53.650	55.601	57.457	58.944	60.728	62.746	66.061	69.654	73.051	76.441	4,6%	65,3%		
Hizmet Gider	26.918	27.600	28.107	29.010	29.596	30.552	31.404	32.159	33.076	34.133	35.224	36.296	37.171	2,4%	38,1%		
C. Birincil Gelir Dengesi	-11.109	-11.401	-11.566	-11.541	-11.538	-11.358	-10.989	-11.180	-10.871	-10.471	-10.386	-10.225	-10.073	-1,5%	-9,3%		
D. İkincil Gelir Dengesi	1.071	912	1.049	769	914	713	520	287	-96	-339	-437	-434	-472	8,8%	-144,1%		
1. Genel Hükümet	603	452	533	361	430	178	-9	-205	-584	-796	-859	-826	-834	1,0%	-238,3%		
2. Diğer Sektörler	468	460	516	408	484	535	529	492	488	457	422	392	362	-7,7%	-22,6%		
II- SERMAYE HESABI	-69	-74	-74	-73	-64	-46	-46	-46	-48	-60	-59	-56	-25	-55,4%	-63,8%		
III- FİNANS HESABI	-4.538	1.211	5.965	5.046	-5.969	-9.621	-13.206	-15.524	-12.358	-11.659	-13.445	-15.091	-17.772	17,8%	291,6%		
1. Doğrudan Yatırımlar	-6.376	-6.923	-7.328	-7.254	-6.898	-7.168	-6.427	-6.255	-6.515	-7.127	-7.289	-6.335	-5.848	-7,7%	-8,3%		
2. Portföy Yatırımları	-12.597	-13.632	-8.887	-6.017	-751	5.270	6.323	3.736	3.277	7.949	12.591	15.156	15.683	3,5%	-224,5%		
2.1. Net Varlık Edinimi	1.263	1.686	1.733	1.742	2.260	2.877	3.888	5.797	5.685	6.105	6.710	7.046	6.735	-4,4%	433,3%		
2.2. Net Yükümlülük Oluşumu	13.860	15.318	10.620	7.759	3.011	-2.393	-2.435	2.061	2.408	-1.844	-5.881	-8.110	-8.948	10,3%	-164,6%		
2.2.1. Hisse Senetleri	-189	86	177	-164	-1.434	-1.493	-1.235	-946	-684	-2.447	-2.984	-3.113	-2.875	-7,6%	1421,2%		
2.2.2. Borç Senetleri	14.049	15.232	10.443	7.923	4.445	-900	-1.200	3.007	3.092	603	-2.897	-4.997	-6.073	21,5%	-143,2%		
2.2.2.1 Merkez Bankası	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-		
2.2.2.2 Bankalar	-609	-669	-1.931	-1.933	-2.556	-3.507	-3.684	-4.207	-3.818	-4.934	-5.554	-5.070	-5.062	-0,2%	731,2%		
2.2.2.3 Genel Hükümet	11.109	12.746	9.885	7.831	4.994	321	218	4.943	4.995	4.427	2.325	-62	-404	551,6%	-103,6%		
2.2.2.4 Diğer Sektörler	3.549	3.155	2.489	2.025	2.007	2.286	2.266	2.271	1.915	1.110	332	135	-607	-549,6%	-117,1%		
3. Diğer Yatırımlar	-19.917	-21.806	-18.689	-25.528	-21.650	-26.541	-28.777	-30.343	-30.858	-26.999	-22.465	-25.353	-26.587	4,9%	33,5%		
4. Rezerv Varlıklar	34.352	43.572	40.869	43.845	23.330	18.818	15.675	17.338	21.738	14.518	3.718	1.441	-1.020	-170,8%	-103,0%		
IV- NET HATA VE NOKSAN	17.985	19.375	20.780	18.882	8.027	10.138	9.804	10.233	15.059	19.111	19.596	21.667	23.142	6,8%	28,7%		

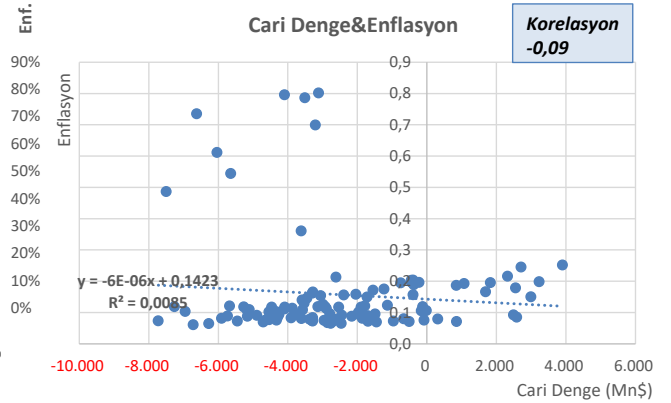
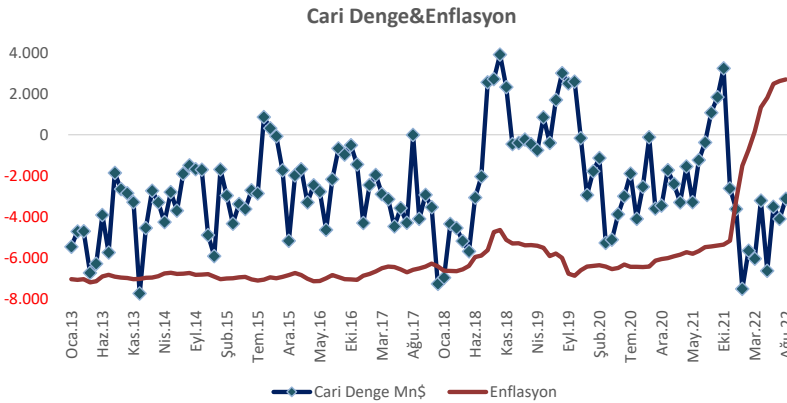
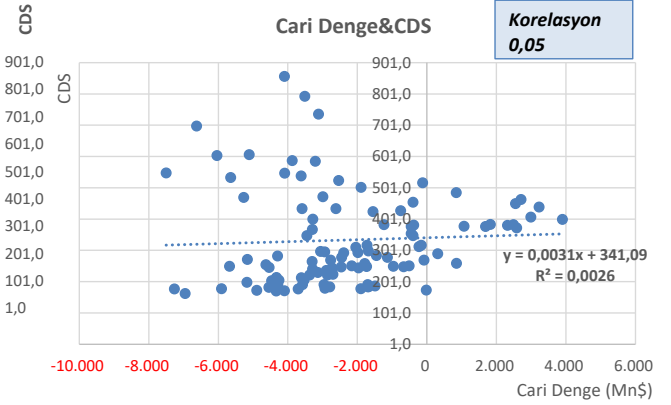
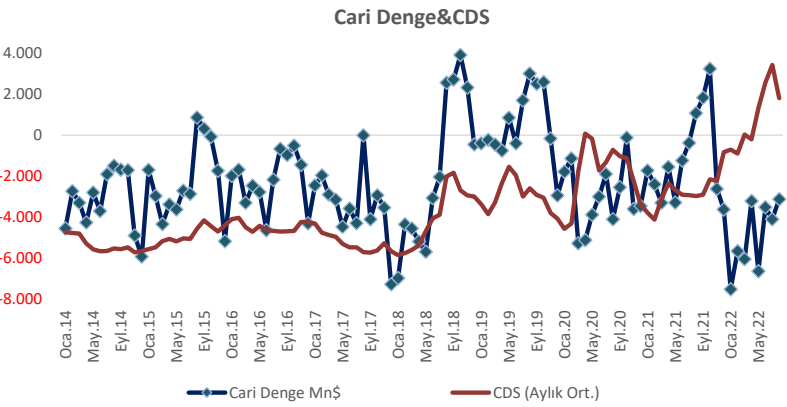
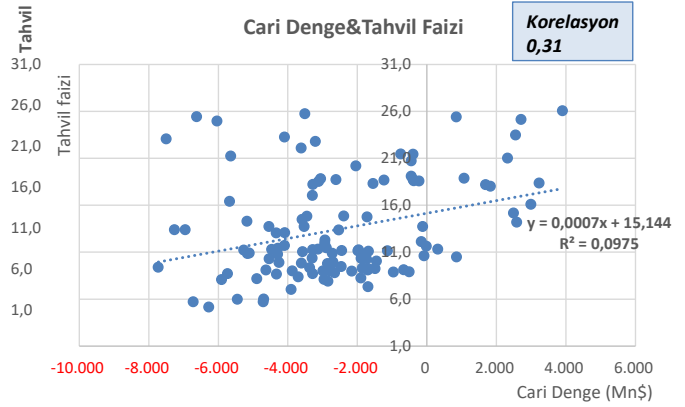
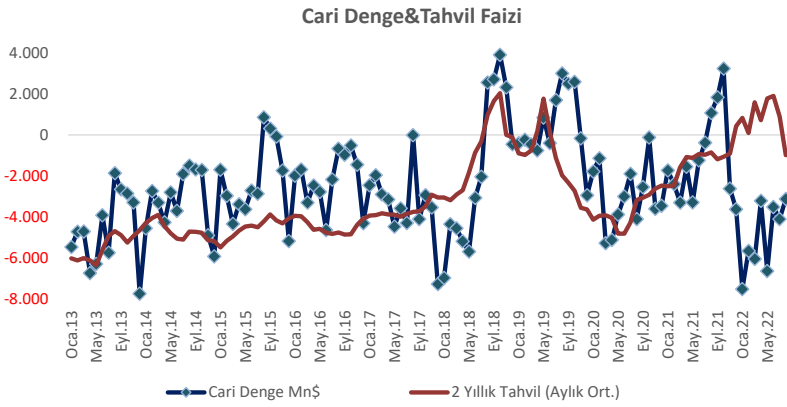
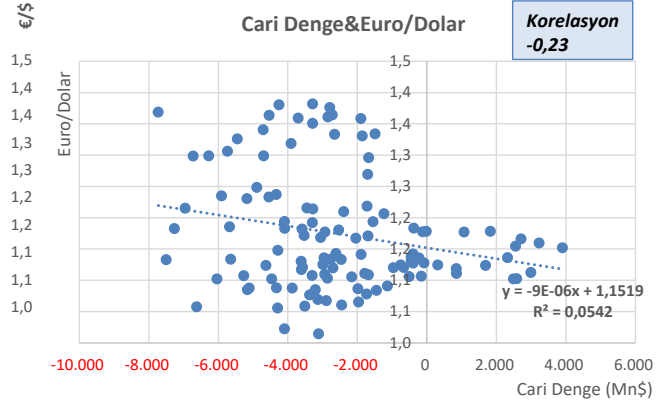
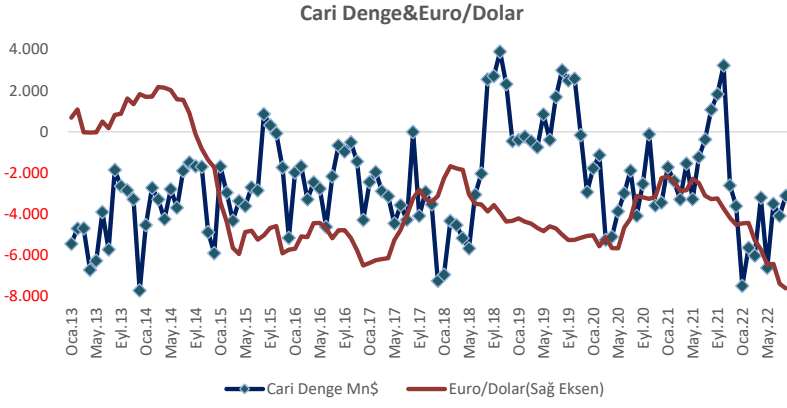
Kaynak: TCMB

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi Korelasyon Analizi

Cari Denge ile GSYH Büyümesi, Dolar/TL, Euro/Dolar, Tahvil Faizi, CDS ve enflasyon arasındaki doğrusal ilişki korelasyon analizi ile incelenmiştir. Korelasyon analizinden çıkan en önemli sonuç GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonun 2020 yılı ilk çeyrek sonu -0,71 hesaplanmış olmasıdır. Negatif ve güçlü bir ilişkinin varlığına işaret eden bu oran ekonominin büyümesi için cari açık vermemiz gerektiği şeklinde yorumlanmaktadır. Bir başka deyişle ithalata dayalı bir büyüme modelimiz olup, GSYH artışı yükseldikçe Cari Açık rakamı da artmaktadır. Ekonominin soğumaya başladığı dönemlerde de cari açık azalmakta hatta cari fazla oluşmaktadır. 2020 yılı ikinci çeyreği sonunda ise GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonu -0,47'ye gerilemiştir. Korelasyondaki düşüşün nedeni 2019 yılı sonunda Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve sonrasında tüm dünyada etkisini gösteren koronavirüs salgını nedeniyle 2020 yılı ikinci çeyrekte yaşanan olağanüstü durumdur. Salgın sebebiyle tüm ülkelerin kendilerini kapatmalarına paralel olarak ülkemizde de ekonominin kısmen kapanmış olması sonucu ülkemiz ekonomisinin 2020 yılı ikinci çeyrekte %10,4 daralması korelasyonda bozulmaya sebep olmuştur. Ekonominin soğumasının diğer indikatörleri olan Dolar/TL artışı, faizlerin yükselişi gibi parametrelerle Cari Denge orta derece pozitif korelasyona sahiptir. Dolar/TL arttıkça Cari Açık azalmakta hatta Cari Fazla verilmektedir. Kurdaki yükselişin ithalat fiyatlarının görece yüksek kalmasına ve Türk Mallarının ucuz kalmasına sebep olması ihracatı artırdığı gibi ithalatı da azaltmakta ve cari dengeyi pozitif etkilemektedir. Kurdaki yükselişin zamanla kanıksanmasıyla ithalata dayalı büyüme modelinin doğal bir sonucu olarak ekonomik canlanmayla beraber cari denge açık vermeye başlamaktadır.

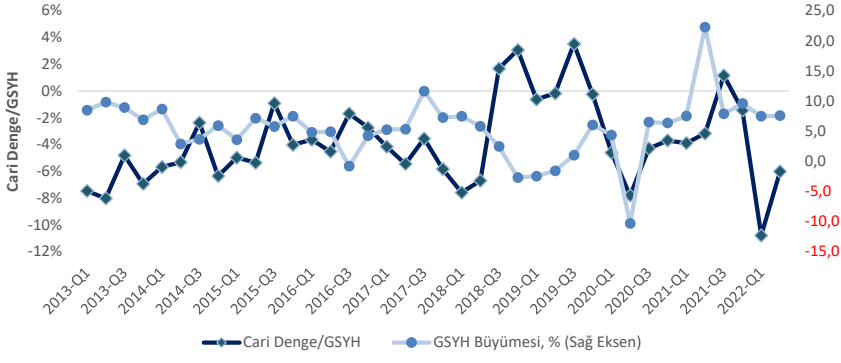

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

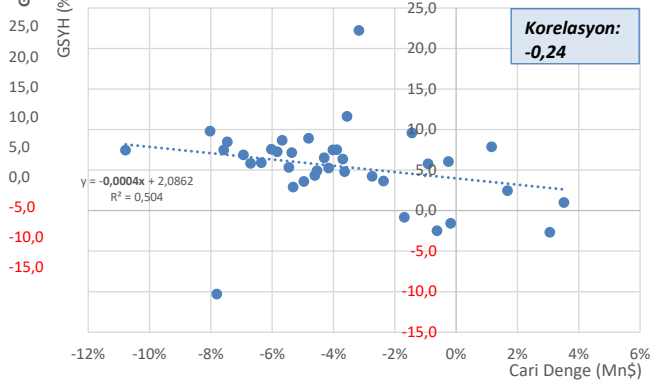

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

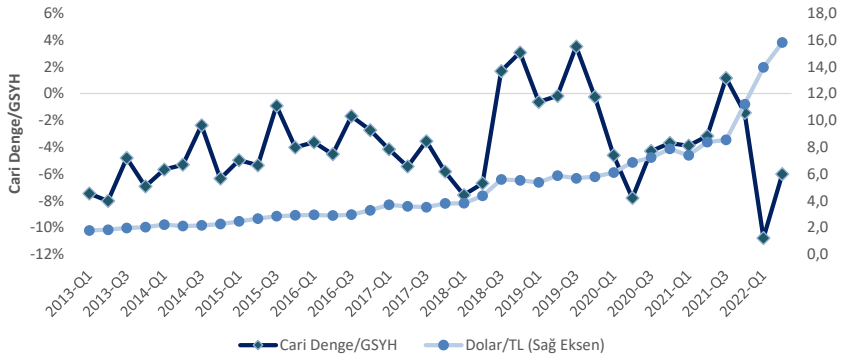
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

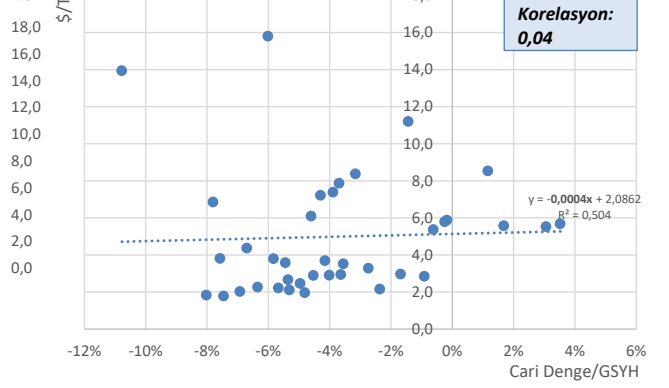
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

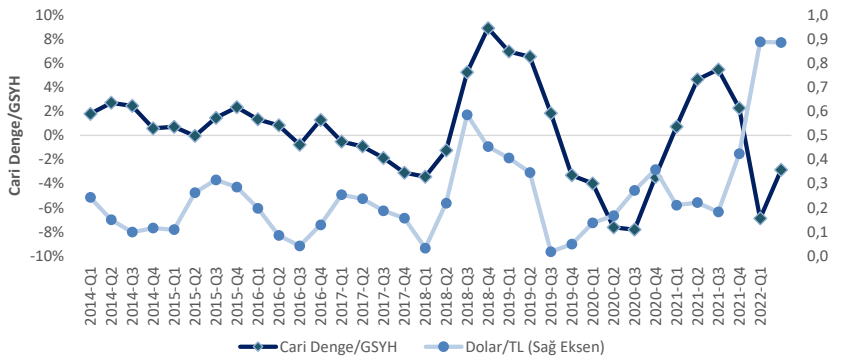
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

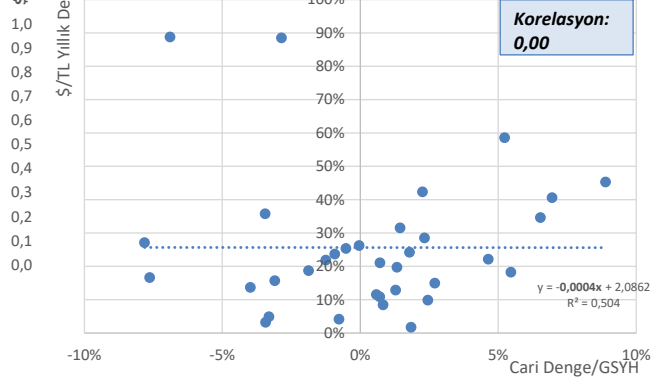
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

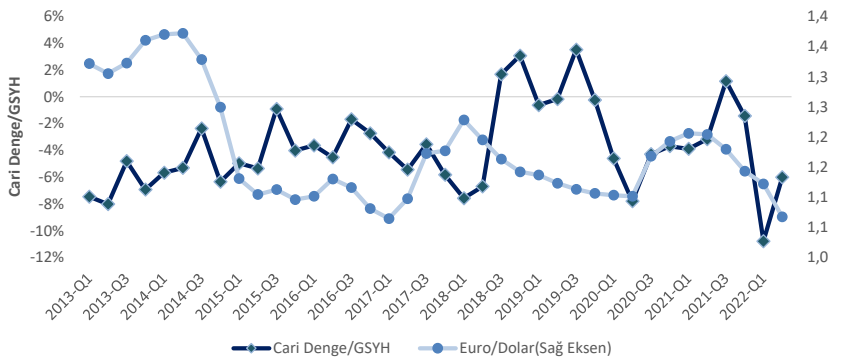
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

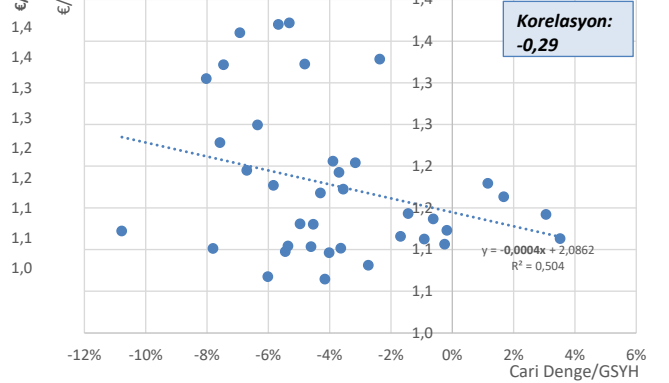
Cari Denge&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

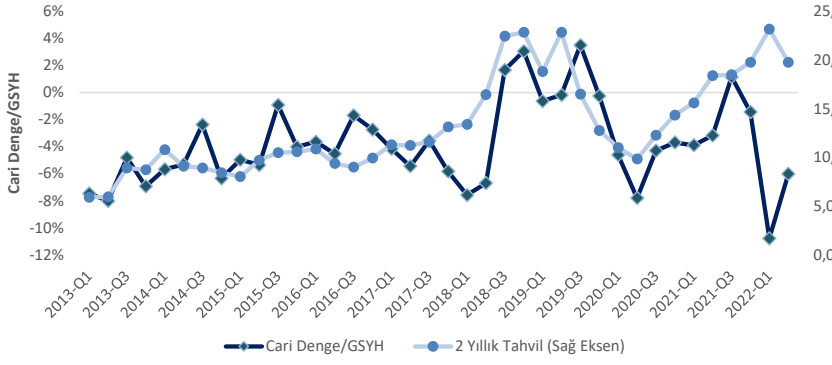

Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

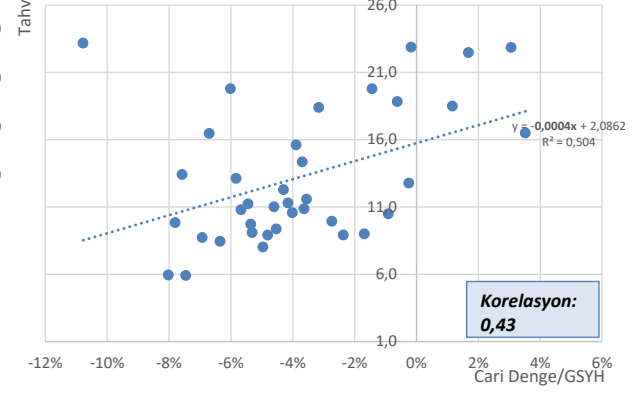

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

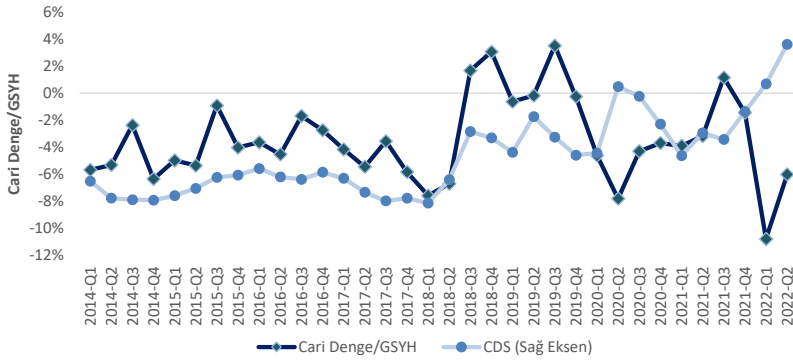
Cari Denge/GSYH&Tahvil Faizi

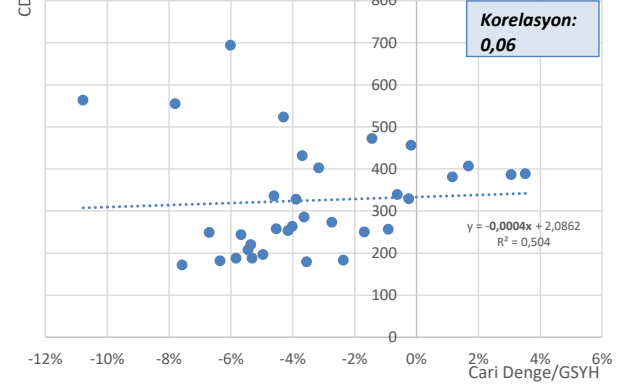
Cari Denge/GSYH&Tahvil Faizi

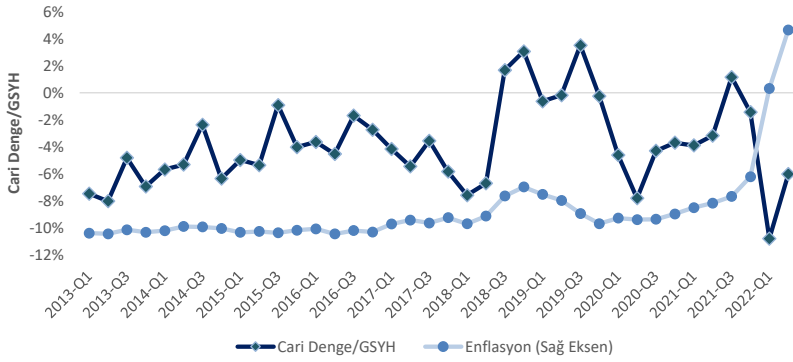
Cari Denge/GSYH&CDS

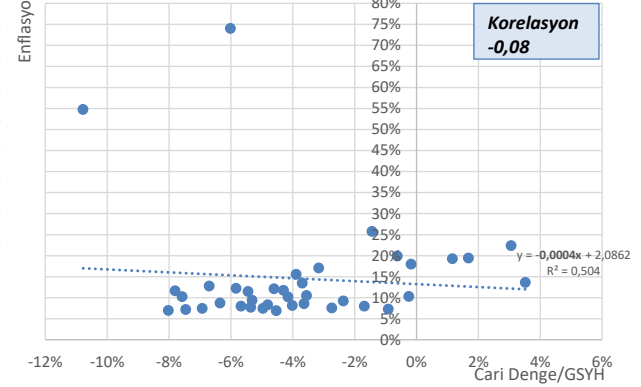
Cari Denge/GSYH&CDS

Cari Denge/GSYH&Enflasyon

Cari Denge/GSYH&Enflasyon

Bizim Menkul Değerler A.Ş. Araştırma Bölümü

Email : arastirma@bmd.com.tr
Telefon : 0216-547-13-00

Önemli Uyarı

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Burada yer alan bilgiler Bizim Menkul Değerler A.Ş. (BMD) tarafından okuyucuyu bilgilendirme amacı ile BMD'nin güvenilir olduğunu düşündüğü yayımlanmış bilgilerden ve veri kaynaklarından derlenerek hazırlanmıştır. Kullanılan bilgilerin hatasızlığı ve/veya eksiksizliği konusunda BMD hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. BMD Araştırma raporları şirket içi ve dışı dağıtım kanalları aracılığıyla tüm BMD müşterilerine eşzamanlı olarak dağıtılmaktadır. Ayrıca, Burada yer alan tahmin, yorum ve tavsiyeler dokümanın yayınlandığı tarih itibarıyla geçerlidir. BMD Araştırma Bölümü daha önce hazırladığı ya da daha sonra hazırlayacağı raporlarda bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerden farklı ya da bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerle çelişen başka raporlar yayımlayabilir. Çelişen fikir ve tavsiyeler bu raporu hazırlayan kişilerden farklı zaman dilimlerine işaret ediyor, farklı analiz yöntemlerini içeriyor ya da farklı varsayımlarda bulunuyor olabilir. Böyle durumlarda, BMD'nin bu raporlardaki tavsiye ve görüşlerle çelişen diğer BMD Araştırma Bölümü raporlarını okuyucunun dikkatine sunma zorunluluğu yoktur. BMD ve ilişkili olduğu firmalar bu raporda adı geçen pay senetlerinde pozisyon sahibi olabilir ve/veya raporun yayınlanma tarihinden sonra işlem yapabilir. Ayrıca yatırımcılar bu raporda adı geçen şirketlerle BMD ve/veya diğer ilişkili firmalarının iş ilişkisi içerisinde olabileceğini kabul ederler.

Bu çalışma kesinlikle tekrar çıkarılmak, çoğaltılmak, kopyalanmak ve/veya okuyucudan başkasına dağıtılmak üzere hazırlanmamıştır ve BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan kopyalanamaz ve çoğaltılıp dağıtılamaz. Okuyucuların bu raporun içeriğini oluşturan yatırım tavsiyeleri, tahmin ve hedef fiyat değerlemeleri de dahil olmak üzere tüm yorum ve çıkarımların, BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan başkalarıyla paylaşmaması gerekmektedir. BMD bu araştırma raporunu yayınlamaya, müşterilerine ve gerekli yatırım profesyonellerine dağıtmaya yetkilidir. BMD Araştırma Bölümü gerekli olduğunda düzenli olarak yatırım tavsiyelerini güncellemekte ve temel analize dayalı araştırma raporları hazırlamaktadır. Bununla birlikte, bu çalışma herhangi bir hisse senedinin veya finansal yatırım enstrümanlarının alımı ya da satımı için BMD ve/veya BMD tarafından direk veya dolaylı olarak kontrol edilen herhangi bir şirket tarafından gönderilmiş bir teklif ya da öneri oluşturmamaktadır. Herhangi bir alım-satım ya da herhangi bir enstrümanın halka arzına talepte bulunma kararı bu çalışmaya değil, arz edilen yatırım aracı ile ilgili kamuya duyurulmuş ve yayınlanmış izahname ve sirkülere dayanmalıdır. BMD ya da herhangi bir BMD çalışanı bu raporun içeriğindeki görüş ve tavsiyelere uyulması sebebiyle doğabilecek doğrudan ya da dolaylı herhangi bir zarar ya da kayıpla ilgili olarak sorumlu tutulamaz.